

ChemSec Effektrapport 2020

Namn: ChemSec – Internationella kemikalieseekretariatet

Organisationsnummer: 802412-7717

Juridisk form: Ideell förening

Vad vill ChemSec uppnå?

ChemSecs vision är en värld fri från skadliga kemikalier. Giftiga kemikalier skapade av människor är idag vanliga ingredienser i flera vardagsprodukter; de förhindrar din dator från att börja brinna, förlänger livsmedels hållbarhet i olika förpackningar, gör din jacka vattenavvisande samt tillför ytterligare tusentals funktioner i mängder av produkter. Men flera av dessa kemikalier är också skadliga och spelar en roll i flera välkända hälsoåkommor som minskad fertilitet, cancer och neurologiska sjukdomar, för att nämna några.

Vi arbetar för att barn, djur och natur inte ska utsättas för skadliga kemikalier. Vi vill uppnå en värld där föräldrar inte behöver vara oroliga för att leksaker och andra vardagsprodukter påverkar barns intelligens negativt. En värld där företag inte spenderar pengar på att försvara användandet av skadliga kemikalier, utan investerar i innovation, ny teknik och säkra alternativa kemikalier.

I vilket organisatoriskt sammanhang verkar ChemSec?

ChemSec grundades 2002 och i vår styrelse sitter fyra svenska organisationer: WWF, Naturskyddsföreningen, Jordens Vänner och Fältbiologerna, som alla arbetar med en bredd av olika miljöfrågor. ChemSecs fokuserar enbart på frågor som rör kemikalier och har således en särskild spetskompetens inom området som kompletterar styrelseorganisationers arbete.

Kemikalier i produkter är en internationell fråga, då produktion, handel och lagstiftning idag sker på global och regional nivå. Därför sker ChemSecs huvudsakliga arbete globalt och syftar till att underlätta kontakterna mellan beslutsfattare, progressiva företag och forskare i kampen mot skadliga kemikalier. Vi verkar för en hållbar, tydlig och strikt kemikalielagstiftning och ger vägledning till företag som vill förändra sin kemikaliehantering.

Bland annat utvecklar vi internetbaserade verktyg som SIN-listan och Marketplace med rekommendationer om hur företag kan minska mängden skadliga kemikalier i produkter och leverantörsled. Verktygen används av tiotusentals yrkesmänniskor runt om i världen och är erkända av flera av världens största företag, FN, EU, Europas kemikaliemyndighet, miljöorganisationer och andra nationella och internationella institutioner och

forskningscentrum. Vi för också en dialog med investerare som vill undvika de finansiella risker som är förknippade med produktion och användande av giftiga kemikalier.

ChemSec har en tydlig koppling till den internationella miljörörelsen. Inom EU samarbetar vi med flera organisationer som arbetar med kemikalier och frågor som länkas ihop med kemikalier. ChemSec är medlem i EEB (European Environmental Bureau), som är ett nätverk av europeiska miljöorganisationer. ChemSec är även medlem, och sitter i styrelsen, i IPEN – en global paraplyorganisation för organisationer som arbetar med kemikaliefrågor. ChemSec samverkar också med många organisationer i USA.

ChemSecs arbete är helt ideellt.

ChemSecs strategier för att nå uppsatta mål

Vi har dragit slutsatsen att vi kan göra störst nytta genom att påverka industrin direkt. Vi tycker inte att människor ska behöva undvika den och den produkten på grund av skadligt innehåll – vi vill inte att skadligt innehåll ska finnas i produkten från första början, punkt. Därför riktar ChemSec sig mot de som använder, tillverkar, investerar i och lagstiftar kring kemikalier – nämligen företag, investerare och beslutsfattare.

Vår strategi är att sammankoppla dessa gruppers intresse. Genom att visa på industrins förmåga att anpassa sig efter tuffare lagstiftning blir det politiskt lättare för politiker att genomföra sådan. Det ger i sin tur en positiv effekt till företag som ligger långt fram i hållbarhetsfrågor. Den tredje, viktiga målgruppen för ChemSec är investerare. Genom att informera dem om riskerna med att investera i företag som använder skadliga kemikalier, och istället visa var hållbara vinster kan göras, så driver vi företag i riktning mot att bli mer hållbara. Anledningen till att vi valt denna strategi är för att den skapar väldigt starka incitament för företag att fasa ut farliga kemikalier.

ChemSec bygger också internetbaserade kemikaliemanagement verktyg som riktar sig mot våra målgrupper och kan förenkla deras arbete. Så på så vis visar vi inte bara på problemen med farliga kemikalier – vi stakar också ut vägen framåt.

Sist men inte minst driver vi en företagsgrupp – ChemSec Business Group – med flera världsledande företag som medlemmar. Gruppens syftar till att vara ett företagsforum där man öppet kan diskutera kemikalieutmaningar. Gruppen gör även stundtals gemensamma politiska utspel.

ChemSecs kapacitet och kunnande för nå målen?

Våra projekt kräver kompetenser inom flera områden: både kemi och toxikologi men också politik, företagande och kommunikation. Därför arbetar bland annat kemister, politiskt sakkunniga, företags- och investerareexperter samt kommunikatörer på ChemSec. Under 2020

har antalet anställda uppgått till 11 personer. Vår verksamhet bedrivs med finansiellt stöd av Sveriges regering, stiftelser, privatpersoner och andra icke-vinstdrivande organisationer. Pengar som ChemSec får genom bidrag och donationer spenderas i organisationens olika projekt.

Genom våra olika samarbeten med andra miljöorganisationer, företag, investerare och forskare så får vi större genomslag och gehör för våra förslag hur man kan uppnå en giftfri värld.

Hur mäter ChemSec framsteg?

Alla projekt följs upp av utifrån mål som sätts vid projektstart och milstolpar under projektens gång för att kunna utvärdera deras framgångar, och alla större projektaktiviteter utvärderas internt efteråt för att fånga upp utvecklingsmöjligheter och förbättra vår verksamhet. Innan vi startar större projekt gör vi en genomlysning av situationen och problemen som projektet ska lösa.

Att förändra sättet den globala industrin tillverkar produkter är inget som sker i en handvändning, eller ens under ett år. Skeendena är tröga. Därför är det stundtals en utmaning att mäta vårt arbete, särskilt när det rör politiska frågor. Trots det är det otvivelaktigt så att EU:s kemikaliepolitik rör sig i den riktning vi förespråkar. Men eftersom det aldrig kommer stå "genomfört tack vare ChemSec" i marginalen på olika lagtexter får vi istället hitta andra sätt att mäta vår framgång. Det kan till exempel vara politiker som säger något offentligt vi har föreslagit, eller att vi ser spår av våra idéer inbakade i antagen lagstiftning.

Ett annat sätt vi mäter politiskt genomslag och inflytande över tid är att se vilka beslutsfattare vi har tillgång till. Vilken nivå verkar de på och kan vi få till möten med dem? Vi mäter även genomslag hur ofta vi bjuds in till viktiga konferenser som talare och jämför med tidigare år. Ett område där vi tvärtom kan vara mycket konkreta gällande mål är våra verktyg och hemsidor. Här mäter vi antalet besökare, hur länge de stannar och vad de gör för att förstå om vi ger dem den information som de söker. Vi mäter också hur många besökare som faktiskt blir engagerade i oss och besöker oss mer än en gång genom att dem till exempel blir prenumeranter på vårt nyhetsbrev. Vidare mäter vi genomslag i media och undersöker vilka texter och artiklar vi publicerar som genererar störst intresse för att hela tiden förbättra vår externa kommunikation.

Inom våra specifika projekt mäter vi framgångar genom till exempel hur många företag, och i ännu större utsträckning vilka företag, som är intresserade av vår företagsgrupp.

Vad har ChemSec åstadkommit så här långt?

Kemikaliepolitik

Under 2020 har fokus varit att säkerställa att ambitionen i EUs gröna giv kunde överföras till en ambitiös kemikaliestrategi. I oktober presenterade EU-kommissionen dess kemikaliestrategi som ska leda till cirkulär ekonomi. Strategin är mycket ambitiös och framåtsträvande och innehåller flera konkreta åtgärder med tidsangivelser för kommande år. Direkt knuten till Gröna Giv och strategin är även EUs aktivitetsplan för cirkulär ekonomi (CEAP) som också lanserades under 2020.

Vi har varit mycket aktiva genom möten och skrivningar och framfört våra åsikter om hur kemikaliestrategin och cirkulär ekonomi bäst bör utvecklas. Under året har vi haft flertalet möten med relevanta kabinett, och även med miljökommissionären Sinkevičius och framfört våra åsikter. De har mottagits väl och bidragit till den ambitiösa strategin.

EU har en ambition att samhället ska bli cirkulärt. I linje med det vill fler och fler företag använda återvunnet material och att detta materialet ska vara giftfritt. För att det ska uppnås måste självklart även ursprungsmaterialet vara giftfritt och på så sätt är kemikaliestrategin och CEAP sammanknutna. Under året har vi samtalat med flertalet aktörer inom återvinning och anordnat tre möten där sammanlagt nio återvinnare och 25 välkända konsumentvaruföretag träffats för att diskutera lösningar för problemet. Mötena har varit mycket uppskattade och lett till att kontakter har knutits och fortsatta diskussioner sker. Dessutom har åtta företag offentligt uttalat att de vill att samma kemikaliekriterier ska gälla för både nytt och återvunnet material.

Idag finns tyvärr ytterst lite fakta om kemikalier i återvunnet material. För att råda bot på det har vi under hela året arbetat intensivt med framtagandet av en rapport om skadliga kemikalier och hur de påverkar cirkulär ekonomi. Flertalet konsulter har varit anlitade och genomfört undersökningar. Det har resulterat i en mycket utvecklad rapport som beskriver problemen och möjligheter som kan göras för att nå en giftfri cirkulär ekonomi. Rapporten kommer att lanseras under de första månaderna av 2021.

Företagssamarbeten - ChemSec Business Group

ChemSec Business Group är en sammanslutning av progressiva företag som ligger långt fram i arbetet med att tackla farliga kemikalier i produkter och leverantörsled. Företagen driver på och sporrar varandra, delar framgångsrecept och gör gemensamma uttalanden i syfte att förbättra kemikaliepolitiken.

Vi har specifikt diskuterat utfasning av hormonstörande ämnen inom vår företagsgrupp i många år. Under 2020 har gruppen utvecklat en interaktiv vägledning för att fasa ut hormonstörande ämnen - EDC Substitution Decision Flowchart. Verktöget kommer att lanseras under våren. Verktöget ska underlätta för kemikalieexperterna i företagsgruppen att både förklara sitt arbete internt och för sina leverantörer. Vi tror och hoppas att verktöget även kan hjälpa andra företag att komma igång med substitution av hormonstörande kemikalier.

Det årliga Business Group-mötet skedde under 2020 som ett onlinemöte över två dagar. Det var mycket välbesökt och uppskattat, då vi använde en hel del nya mötestekniker som gjorde deltagarna mycket aktiva och engagerade. De viktigaste som diskuterades var användandet av återvunnet material och hur hållbara kemikalier ska definieras.

ChemSec mottog ingen ersättning av företagen för arbetet.

ChemScore – ranking av kemikalieproducenter

Den 16e juni lanserade vi vår hållbarhetsranking av världens 35 största kemikalieproducenter under namnet ChemScore. ChemScore, som presenterades i form av en webbsida, poängsätter företagen baserat på deras arbete med att minska produktionen av skadliga kemikalier. Syftet är visa vilka företag som ligger i framkant och uppmuntra till investeringar i säkra alternativ till skadliga kemikalier, och på så vis hjälpa industrin framåt mot en cirkulär ekonomi. Investerare är en viktig grupp eftersom de har de ekonomiska medlen som krävs för att kunna påverka stora multinationella företag.

Mottagandet vid själva lanseringen var väldigt bra – vi har aldrig upplevt ett sådant intresse för någon tidigare projektanslag. Alla stora medier som täcker EU-frågor – ENDS, Politico, Bloomberg, Chemical Watch mfl – skrev om ChemScore och över 9 000 personer läste vårt pressmeddelande på vår hemsida. Flera av de rankade företagen gjorde utspel på sociala medier för att visa sina följare hur företaget placerat sig.

Vi har fått en av världens största investmentbanker, Aviva Investors, att inleda dialog med fem av de rankade företagen angående deras produktion av skadliga kemikalier. Vidare har vi

organiserat ett webinar med över 200 anmälda personer, varav flera var viktiga personer från investerarvärlden.

PFAS Movement – föreningar företagsröster mot PFAS

PFAS är politiskt högaktuellt, i och med det initiativ till begränsning som Sverige driver tillsammans med några andra länder inom EU. För att få till en strikt begränsning brukar det underlätta om det finns ett intresse hos delar av industrin att en begränsning införs.

Då vi på ChemSec har kontakt med flera företag som uttryckt en önskan att alternativ till PFAS utvecklas, bestämde vi oss för att starta ett initiativ – PFAS movement – för att få företag att stödja en begränsning av PFAS. Under året har vi i första hand kontaktat svenska företag för att informera om PFAS och övertyga dessa att stödja initiativet. Vid årets slut hade 34 företag skrivit under uppropet, däribland KappAhl, Nilsson Shoes, Nudie Jeans och Coop Sverige.

Genom att gå med i initiativet stöder företagen:

- En uppmaning till beslutsfattare att effektivt reglera PFAS, utan möjlighet för tillverkare att helt enkelt byta ut en PFAS-kemikalie mot en oreglerad "kusin".
- En uppmaning till den kemiska industrin att investera i innovation och utveckla säkrare alternativ till PFAS för alla typer av produkter.
- Ett erkännande att PFAS är ett stort hälso- och miljöproblem.
- Ett åtagande att avsluta all ej absolut nödvändig användning av PFAS i produkter och leveranskedjor.
- En inbjudan till alla andra varumärken att delta i denna rörelse och arbeta för en avveckling av PFAS i alla typer av konsumentprodukter.

I slutet av året arrangerade vi även ett webinarium för företag som vi varit i kontakt med för att ge de som skrivit under något extra, samt de företag som tackat nej en möjlighet att få mer information om PFAS. H&M presenterade sin substitutionsresa – även det som varit svårt att genomföra.

Vårt projekt Marketplace handlar om säkra alternativ som företag kan byta till. Marketplace lanserades 2017 och är en plattform med annonser från kemikalieproducenter för kemikalier utan SVHC-kriterier. Tanken är att på ett enkelt sätt möjliggöra kontakter mellan potentiella köpare och leverantörer för att boosta efterfrågan av säkra kemikalier.

Marketplace har fortsatt att leverera resultat även under 2020:

- Vi har lagt till en ny typ av alternativ. Denna typ har ingen direktkontakt med leverantören, utan länkar till produkten eller företagets webbplats.
- Antalet annonser – främst av den nya typen – har ökat markant till 608, jämfört med 240 vid samma tid förra året. Ett ökat antal annonser innebär större chans för företagen att hitta ett lämpligt alternativ, så detta är vi givetvis mycket stolta och glada över.
- Vi ökar kontinuerligt trafiken till webbplatsen. Till exempel steg antalet sidvisningar på annonssidorna 40% år 2020 jämfört med 2019 och nådde 28 000 unika sidvisningar.
- Europeiska kemikaliemyndigheten (ECHA) använder kontinuerligt Marketplace för att publicera en "Annonsbegäran" för varje kemikalie som går igenom den en tillståndsprövning.

SIN List – global hållbarhetsstandard för kemikalier sedan 2008

Två intensiva år med SIN-listan under 2018 och 2019 kulminerade i lanseringen av en uppdatering av nya ämnen i november 2019. De flesta nya ämnen var PMT (persistenta, mobila och giftiga) samt nano-rör.

Under 2020 har fokus varit att sprida information om SIN-listan och då särskilt de nylistade PMT-ämnena. ChemSec har under året varit en tung part i alla diskussioner om PMT-ämnena i EU. Bland annat anordnade vi två webinarier för sakkunniga från Kommissionen, ECHA och medlemsländer, där representanter från 13 länder deltog.

Dessutom har SIN-listan använts som bakgrundsmaterial till konsultationer och input till MSC-möten. Den var även till hjälp för Europaparlamentet i att avgöra hur stark deras resolution om den nya kemikaliestrategin från Kommissionen skulle bli.

Vårt mål för 2020 var att uppnå 25 000 besökare. Det får anses var besegrat med råge då totalt 35 059 personer besökta SIN-listan.

Kommunikation

En av ChemSecs viktigaste kommunikationskanaler är vårt nyhetsbrev, vilket ökade antalet prenumeranter med 28 % till över 5800 under 2020 (jmf 36% ökn 2019). Marketplace dedikerade nyhetsbrev som vi startade 2018 ökade med 66% till 1500 prenumeranter (jmf 219% ökn 2019).

Mest lästa text var utan tvekan vår press release för ChemScore i juni. Den släpptes i två format, en längre och en lite kortare. Tillsammans har dessa texter lästs av cirka 9000 personer. Det kan jämföras med mest lästa text 2019, som handlade om hur forskare föreslår sänka gränsen för dagligt intag av PFAS med 99,9%. Den lästes av cirka 3300 personer.

Anledningen till den stora ökningen av antalet läsare är dels att vi fått fler följare i alla olika kanaler, men också på grund av aktivt PR-arbete inför släppet av ChemScore. Förutom texten på vår hemsida skrev även Politico, ENDS, MSN, Bloomberg och ytterligare ett tjugotal stora branschpublikationer om ChemScore.

Under 2020 började vi för första gången att producera korta, egentillverkade filmer i sociala medier (ej att förväxlas med de mer välproducerade filmerna om Marketplace och SIN List). Dessa filmer har gått väldigt bra. Vi gjorde bland annat en film baserat på vår [ironiska artikel om hur man kan lura EU:s kemikalielagar](#), som för övrigt var tredje mest lästa artikeln i år (2900 läsare). [Filmen](#) gick särskilt bra på twitter och sågs av över 7500 personer.

Andra mest lästa artikeln var vår rapport [Lost at SEA](#) (totalt 3500 läsare) vilket är lite intressant eftersom den släpptes 2019, alltså året innan.

Förutom www.chemsec.org driver ChemSec även hemsidorna:

ChemScore.chemsec.org

Marketplace.chemsec.org

Sinlist.chemsec.org

Sinproducers.chemsec.org

Textileguide.chemsec.org

Sinimilarity.chemsec.org

Styrelser och referensgrupper ChemSec deltar i:

- Kemikalieinspektionens insynsråd
- Substitutionscentrums styrelse

- EUs taxonomiplattform för hållbara finanser
- IPEN executive committee
- PlastiCircle Advisory board
- The Greenscreen steering committee
- OECD ad hoc group on substitution and alternatives assessment
- Apple Green Chemistry Advisory Board
- Lego chemistry and sustainable material advisory board
- The FRAM centre for future chemical risk assessment and management strategies, University of Gothenburg, Advisory Board

Covid-19 pandemins påverkan på organisationen

2020 har varit ett udda år på grund av Covid-19 pandemin. Större delen av året har alla anställda arbetat hemifrån och vi har arbetat på olika sätt för att underlätta samarbete och skapa en social samvaro över internet. Redan i början av pandemin så ställde vi om verksamheten med resor och planerade möten till on-line möten och satsade på att aktivt arbeta med att lära oss nya mötestekniker för onlinemöten som gör att mötesdeltagare känner sig mer inkluderade och aktivt engagerade. Detta ledde till att våra externa möten blivit professionellt genomförda och mycket uppskattade. Eftersom ingen rest och alla fysiska möten varit inställda så har vi upplevt det som att beslutsfattare och tjänstemän varit mer tillgängliga för möten. Samtidigt så har det varit svårare att få kontakt med flertalet företag som inte haft möjlighet att prioritera miljöfrågor under pandemin.

Den förändrade situation som rått under året har lett till att alla medel inplanerade för resor, konferenser, möten o dyl ej har använts på det sätt som det var tänkt. Därför har ett större överskott uppstått som kommer användas under kommande år.

Pandemin har också varit den stående nyheten i all media och andra frågor såsom kemikaliefrågan har haft det svårare att nå medias intresse. För ChemSec har pandemin ännu inte inneburit några finansiella problem, men det kan komma framöver som en följd av de dyra utgifterna pandemin inneburit för samhället samt att vi vet att några stiftelser vill fokusera på offer av pandemin framöver.